

دوره نهم تقویمیه

جلسه ۲۰۹

صورت مشروح

مذاکرات مجلس

(بدون مذاکرات قبل از دستور)

۸ شهریور ماه ۱۳۱۲ - ۸ جمادی الاول ۱۳۵۲

قیمت اشتراک { سالانه } داخله ۲۰ ریال
خارجیه ۱۰۰ ریال
تک شماره : دو ریال

مطبعه مجلس

شماره مسلسل : ۵۷۴

مذاکرات مجلس

صورت و شروع مجلس روز چهارشنبه ۸ شهریور ۱۳۱۲ هـ (۸ جمادی الاولی ۱۳۵۲)

فهرست مذاکرات

- (۱) تصویب صورت مجلس
- (۲) تصویب لایحه اعتبار ساختمان طرق
- (۳) تصویب لایحه استخدام دکتر مهندس تبه - واد
- (۴) شور نام و تصویب لایحه تعیین تکلیف اطباء خارجی
- (۵) رونق و دستور جلسه بعد - غلام جلیه

(مجلس يك ساعت و سه ربع قبل از ظهر برپاست آقای دادگر تشکيل کردند)

صورت مجلس روز یکشنبه اول شهریور ماه را آقای وزید احمدی (منشی) قرائت نمودند

(۱ - تصویب صورت مجلس)

رأیس - در صورت مجلس نظری نیست (بخیر)
صورت مجلس تصویب شد.

(۲ - تصویب لایحه اعتبار ساختمان طرق)

رأیس - خبر کمیسیون راجع باعتبار ده میلیون ریال برای صرف ساختمان طرق قرائت میشود.
خبر کمیسیون:

لایحه شماره ۱۰۵۸۱ وزارت طرق راجع با اجازه اعتبار مبلغ ده میلیون ریال از محل ذخیره مملکتی برای مصارف ساختمانی طرق مطرح گردیده و بالاخره با ماده واحده پیشنهادی موافقت و اینک خبر آنرا که عین لایحه

دو ک است تقدیم میدارد.

رأیس - عین ماده واحده که مورد تصویب کمیسیون است قرائت می شود.

(به مضمون آتی قرائت شد)

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است از وجوه ذخیره مملکتی مبلغ ده میلیون ریال برای مصارف ساختمانی طرق در سال ۱۳۱۲ وزارت طرق پردازد.

رأیس - آقای طباطبائی دیبا

طباطبائی دیبا - بنده با این لایحه موافقم البته هر خرجی برای اداره کردن معابر و طرق بشود صحیح است ولی

این مذاکرات و شروع می آمین جلسه از دوره نهم تقنینیه

(مطابق قانون ۴ آذر ۱۳۱۰)

درا تند نویسی و تمبر صورت مجلس

اسامی غالبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده

- غالبین بی اجازه - آقایان : دکتر امیر اعلم - انور - نازی - فرعی - امیر ابراهیم - شیرازی - عراقی - دکتر قول باغ - ادبی - خولی - مسعود تاجی - هدم - طباطبائی بروجرودی - یونس آقا وهاب زاده - نوبخت - فرا گزلو - چاپچی کورس - مهمل
- در آیدمگان بی اجازه - آقایان : وهنبا - احتشام زاده - ایدوی - انصاری - استغاباری - وکتر ادهم - طهرانچی - بختیار غلام - عربت زاده - امیر - بین خان ایلخان - دغنی - هراز

این لایحه خیلی مجمل است یعنی يك اعتبار مجملی فقط برای اداره طرق خواسته و معلوم نیست چه راهی را در نظر گرفته اند. می خواستم آقای وزیر طرق توضیح بدهند که چه راهی را در نظر دارند و بدهم يك مطلبی بود که میخواستم تذکر بدهم و آن این است که راجع بطرف فرعی وزارت طرق تا حال اقدامی نکرده. طرفی اساسی ما در سایه جدیت دولت حاضر بحدائقه غالباً شوسه شده ولی برای طرف فرعی اقدامی نشده در صورتیکه آنهم خیلی لازم است. مثلاً برای دهات و قصبات غالباً مالکین حاضرند که از بودجه خودشان تأمین کنند این طرف فرعی را ولی يك مساعدت حال هم از طرف دولت لازم است. خواستم بدانم موفع به آقای وزیر طرق تذکر بدهم که راجع بطرف فرعی هم هر چه زودتر باید يك اقدامی بکنند که برای حمل و نقل غله و آذوقه بی نهایت لزوم دارد.

ولیر طرق (آقای منصور) - راجع بطرفی اساسی و فرعی که فرمودید اولاً متشکرم از این که اظهار حسن ظنی فرمودید راجع براههای اساسی که مرتب شده است. يك قسمت عمده ساختمان شده است مشمول هم هشتم ولی باز باید عرض کنم که هنوز در راههای اساسی خیلی کار داریم و البته طرفی اساسی هم مقدم است. اولاً باید اینها را بصورت تکمیل در آورد بعد پرداخت براههای فرعی. ولی در بعضی جاها هم در راههای فرعی اقدام و کار شده است نه این است که هیچ نباشد. بنده حالاً نمی توانم بگویم که در راههای فرعی مسئولیتی بعهده بگیرم بجهت این که بر حسب قاعده به قاسب احتیاجات

راههای اساسی و عمده را باید مقدم شمرد البته هروقت آنها رو براه شد و صورت انجام میدا کرد بعد براههای کوچکتر که طرف فرعی است خواهیم پرداخت و این اعتباری که تقاضا شده از همان نظر توسعه عملیات راه سازی است در اسامی که يك قسمت راههای عمده در نظر گرفته شده که همان راههای اساسی باشد و برای انجام آنها محتاج شدیم با تاناه اعتبار از ذخیره مملکتی چون وجوه ذخیره مملکتی برای امور عام المنفعه و مفیده است که راه یکی از آن امور درجه اول است.

رئیس - آقایانی که با ماده واحده خبر کمیسیون بودجه موافقت دارند ورقه سفید خواهند داد. (اخذ و شماره آراء بعمل آمده ۹۶ ورقه سفید نداد شد)

رئیس - عده حاضر در موفع اعلام رأی ۱۰۶ نفر با کثرت ۹۶ رأی تصویب شد.

(۳- تصویب لایحه استخدام دولتر مهندس لایحه سولدا)

رئیس - خبر کمیسیون بودجه راجع با استخدام مهندس تبعه سوئد برای شعبه مرکزی راه آهن قرائت می شود:

خبر کمیسیون:

لایحه نمره ۸۹۱۱ دولت راجع با استخدام دو نفر مهندس تبعه سوئد برای خدمت در شعبه فنی اداره مرکزی راه آهن در کمیسیون بودجه با حضور آقای معاون وزارت طرق مطرح و در نتیجه با ماده واحده موافقت شده اینک خبر آنرا که عین ماده واحده پیشنهادی است به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

رئیس - خبر کمیسیون امور خارجه در این خصوص قرائت میشود:

- ۱- اسامی رأی دهندگان: آقایان - دکتر احتشام - طهرانی - حاج محمد رضا بهبهانی - شریقی - افتخار - تقی الاسلامی - اعظم زنگنه - حسن خان فراگلو - طالش خان - لاریجانی - طباطبائی دیا - عزه ناش - درانی - مؤید امدی - ملکزاده آملی حبیبی - مولوی - دهستانی - اسعد - بختیار - قنوسی - غیر فرزند - سلطان طبع الاسلامی - اقبال - دکتر شیخ - طباطبائی وکیل مدوم - ناصری - کفالی - ارگانی - حاج تقی آقا و هاراده - جرجانی - بهبهانی - مرآت اسفندیاری - دادور - مسعودی خراسانی حسنطیبر زاده نطنزی - حاج میرزا احمد پیچان طابسی - اسامی - میرزائی - دکتر - بیسی - خواجوی - مزدومی - مجد ضیائی - میرزا محمد خان وکیل - میرزا علیخان وکیل - سهرابخان ساکینیان - قوام - دیر سهرابی - دبستانی - صفاری - منصف - پارسا محسن آقا مهدوی - عاری سبزواری - دکتر ضیاء - کاروونیان - تربیت - حاج غلامحسین ملک - مفتی - بیات ماکو - کازرونی نوبخت - استانی - مؤید قنوسی - اسکندری - نواب یزدی - دکتر تقیان نهروای - دکتر فرل ایلیخ - لیقوانی - دکتر ملکزاده قزوینی - کاشف - هدایت - اورنگ - دکتر طاهری - دکتر انعم - معتمد سنک - میرزا یانس - وهبری - دکتر بهرامی احتشامزاده - ایزدی - هزادجریسی - جیدری - طهرانی - یوسرئیلی - بنکدار - عیبط - پناهی - سید کاظم یزدی - شاهرودی میرزا موسی خان مرآت - آهویی - دکتر سنک - روحی

خبر کمیسیون:

کمیسیون امور خارجه در تاریخ هفتم شهریور ۱۳۱۲ تکمیل و لایحه نمره ۸۹۱۱ تقدیمی دولت راجع با استخدام دو نفر مهندسین سوئدی را مطرح شور قرار داده و پانزیمه با توضیحاتی که آقای وزیر امور خارجه دادند کمیسیون امور خارجه با استخدام مهندسین مذکور از نظر مثبت آنها موافقت نموده و اینک خبر آن تقدیم می شود.

رئیس - عین ماده واحده پیشنهادی دولت: ماده واحده - وزارت طرق مجاز است هاری ها کلین و انومارسترال مهندسین تبعه سوئد را برای خدمت در شعبه فنی اداره مرکزی راه آهن با شرایط ذیل استخدام نماید.

۱ - حقوق هر يك از افراد چهار صد دلار طلای انزوینی در ماه که نصف پادمار و نصف بریال پرداخته خواهد شد.

۲ - مدت استخدام آنها یکسال است که از تاریخ ۲۴ مرداد ماه ۱۳۱۲ شروع می شود و در صورت توافق طرفین برای دو سال دیگر قابل تمدید خواهد بود.

۳ - برای هر يك سال خدمت یکماه مرخصی با استفاده حقوق اعطا خواهد شد و در صورتی که در همان سال استفاده نشود ممکن است در سالهای بعد جمعاً اعطا شود

۴ - هر يك از دو نفر مهندس مزبور سیمه و پنجاه دلار طلا در موفع خانمه خدمت برای خرج معاودت از ایران با روپا تأدیه خواهد گردید

۵ - وزارت مالیه مجاز است حقوق و خرج سفر معاودت مهندسین مزبور را از محل اعتبار عایدات انحصار نقد و شکر و جای پردازد

۶ - سایر شرایط استخدام آنها بر طبق قانون ۲۳ عثرب ۱۳۰۱ تعیین خواهد شد

رئیس - آقای روحی

روحی - بنده نسبت باین لایحه کمال موافقت دارم قطعاً می خواستم در کلیات آن يك اعتراضی بکنم. در

رشت دوریه است یکی لا کان و یکی لاهیجان که در این دو ساله اخیر جای کاری این نقاط خیلی پیشرفت کرده و مقدار زیادی زمین چایکاری شده است و در این قسمت خدمت بزرگی بوارفات مملکت شده است و اگر این عرضی که بنده میکنم طرف توجه فراریدند می توان گفت در ظرف یکی دو سال باسی و جدیت اهالی آنجا و دیگران شاید از بابت چائی از دو نلت بی نیاز شویم. و آن این است که نه کیلومتر يك فرسخ و نه پناه است تا شهر ولی این راه شوسه نیست خود اهالی و تجار بوسیله بنده يك شرحی عرض کرده بودند بوزارت طرق. بنده میدانم که بودجه طرق آفتد دست ندارد که بتواند این مخارج پیش بینی شده را خرج کند. ولی می خواستم عرض کنم خوبست يك فکری برای این راه بکنند که تسطیح شود. یاد بودجه سال آینده پیش بینی کنند یا از مخارج دیگری بکاهدند و از نظر لزوم و رفاه مردم این قسمت را تسطیح کنند بهر صورت مقصود این است که این يك فرسخ و نیم تسطیح شود که مردم به توسعه زراعت چائی تشویق بشوند که از این حیث از خارجه بی نیاز شویم امیدوارم در این عرض بنده که از نقطه نظر تقاضا خیلی کوچک ولی مستلزم قمع زیادی برای مملکت است توجهی بفرمایند که این راه اسامی یاد سال آینده تسطیح شود که مردم تشویق شوند.

ولیر طرق - در قسمت راه سازی بنده می توانم عرض کنم آنچه مقدور و با وسائل ما مناسب باشد خودمان استقبال میکنم و حرفی نداریم بجهت این که برای زنی اقتصادی و عمران مملکت اولین وسیله راه است و همین است که ملاحظه بفرمایند کاملاً منظور نظر دولت و مجلس شورای ملی هست و همه توجه دارند. این که در جواب آقای طباطبائی عرض کردم که ملاحظاً راههای درجه اول و اساسی را در نظر داریم لازمه اش این نیست که سایر راهها را بکلی از نظر دور داشته باشیم بلکه همان راههای فرعی درجه دوم را هم بنوبت الا هم فالاهم حتی الامکان بطوری که وسایل بیما اجازه بدهد در نظر داریم. این راه لا کان راهم که فرمودند البته راه مفیدی است برای زراعت چائی که توسعه داده شود. و توجه داریم دلیل توجه هم همین است که وزارت طرق

نسبت بهم خودش حاضر است برای یسرف این مقصود کمک و مساعدت کند ولی باید ند این راه مطالعه کنیم خرجش را در نظر بگیریم و به بنیم وضعیتش از چه قرار است الا آن زمین در دست بنده نیست که بتوانم نمهدی بکم. البته مطالعه میکنم و نواقضش را در نظر میگیرم هر چه بشود کمک میکنم ولی گمان نمیکنم اسال بتوانم برسم امیدوارم سال آینده سعی کنیم بتوانم وسائلی برای تأمین این منظور در نظر بگیریم.

رئیس - آقای مؤید احمدی

مؤید احمدی - بنده فقط یک توضیح میخواستم: چون تاریخ این لایحه ۸ مرداد است که دولت تقدیم کرده در این لایحه مینویسد از ۲۴ مرداد و حال آنکه امروز ۸ شهریور است تقریباً پانزده روز تفاوت می کند و دوپست دلال ضرر ماست عقیده بنده این است که از تاریخ تصویب این قانون باشد.

ولیر طرق - اینها در خدمت دولت هستند و در قسمت راه آهن شمال کار می کنند مابک عده مهندسین داشتیم آنها را مرخص کردیم شش هفت قر بودند و بجای آنها این دوقر را که در استخدام دولت بودند خواستیم بپهران که در مرکز باشند و اینها مشغول خدمت هستند و اینکه ملاحظه مفرماید در لایحه خرج سفر را فقط برای مراجعت قید کردیم علش همین است که اینها تازه نیامده اند.

رئیس - آقای جمشیدی

جمشیدی - از چند سال باین طرف که دولت مشغول ساختمان راه آهن شده است تجربیات زیادی در قسمت

ساختمان حاصل کرده و اخیراً تصمیم گرفته که قسمت ساختمانی راه آهن را به کمپانی (کامپ ساکس) واگذار کند باینکه دولت این تصمیم را اجرا نمود جهت اینکه در قر منخصص جهت شعبه فنی می خواهد استخدام کند چیست؟

ولیر طرق - در لایحه ملاحظه مفرمائید توضیح شده است که این برای شعبه فنی مرکزی وزارتخانه است و آن کارهایی که کمپانی ساختمان میکند البته باید با نظارت وزارتخانه باشد و وزارتخانه باید نقشه های آنها را مطالعه و دقت کند برای این کار البته مهندسین و متخصصین لازم دارد و اینها نسبت بسابق خیلی کم هستند. از عده سابق خیلی کم شده برای کارهای ساختمانی و مطالعات فنی برای اینکه بتوانیم تکلیف خودمان را انجام بدهیم تصدیق مفرماید عضو فنی می خواهیم و تصدیق مفرماید که دوقر برای این همه کار و مطالعه این همه نقشه جات و لواج و صورتها زیاد نیست.

رئیس - اشکال دیگری نیست. آقایانیکه با ماده واحده یعنی بالتلیجه با استخدام این دوقر موافقت دارند (اخذ و استخراج آراء بعمل آمده هشتاد و سه ورقه سفید نمداد شد)

رئیس - عده حاضر در موقع رأی صدور يك با کثرت هشتاد و سه رأی تصویب شد.

(۴ - شور ثانی و تصویب لایحه تعیین تکلیف اطباء خارجی)

خبر کبسیون داخله و معارف. شور ثانی راجع به قانون طبابت اتباع خارجه قرائت می شود:

خبر کبسیون:

کبسیون داخله با حضور آقایان کفیل وزارت داخله و کفیل وزارت معارف تشکیل و پیشنهادات آقایان نمایندگان محترم را که در موقع شور اول لایحه راجع با اجازه طبابت اطباء خارجی که در ایران تقدیم کرده بودند مورد شور و مطالعه قرار داده و اینک خبر بین الشورین آنرا برای تصویب تقدیم مینماید.

ماده ۱ - دولت می تواند با طباء و دندانسازان و دندانسازان و قابله های اتباع خارجه اجازه بدهد که بشغل خود در ایران اشتغال ورزند مشروط بر اینکه علاوه بر دیپلم فراغ تحصیل از مدارسی که بموجب نظامنامه از طرف وزارت معارف مین خواهد شد مدارکی ارائه دهند که لااقل بتجسس اشتغال آنها را مستقلاً بشغل طبابت مدلل دارد.

ماده ۲ - اداره کل صحیه بر طبق نظامنامه که بتصویب وزارت داخله خواهد رسید جواز و محل اشتغال داوطلب را در هر نقطه که صلاح باشد صادر و مین خواهد کرد.

ماده ۳ - اطباء و دندانسازان و دندانسازان و قابله های اتباع خارجه که قبل از این تاریخ در ایران اشتغال بمشاعل خود داشته اند نیز مشمول این قانون و دو نظامنامه مزبور خواهند بود ولی مدت مذکور در ماده يك در مورد آنها لازم الرعایه نخواهد بود.

ماده ۴ - هر وقت هیئت وزراء عده اطباء و دندانسازان و دندانسازان و قابله های اتباع خارجه را در ایران کافی بدانند وزارت معارف از رسیدگی بدیپلم یا شهادتنامه آنان خود داری کرده و وزارت داخله جواز اشتغال نخواهد داد.

ماده ۵ - وزارت معارف و وزارت داخله مأمور اجرای این قانون می باشند.

رئیس - آقای دکتر ملک زاده

دکتر مهدیخان ملک زاده - عرض میکنم دره موقعی که شور اول این قانون مطرح بود مذاکراتی در اطراف آن شد چون از چند سال قبل بنده آرزو مند بودم که يك قوانینی راجع با اتباع خارجی در مملکت وضع شود خیلی مسرور و متشکرم که این کار شده و بنده خوشنود و موافقم بود در عمل آقایان نمایندگان ولایات منافع این قانون را

از نقطه نظر صحی عمومی استنباط خواهند فرمود به علاوه این قانون فوق العاده برای بودجه صحی مملکت نافع است برای این که امروز صحیه مجبور است در اغلب جاها که طبیب نیست طبیب معالج بگذارد ولی وقتی که نقاط مملکت بر طبق این قانون دارای طبیب شد می تواند طبق قانون بودجه آنها را حذف و بهمان طبیب صحی قناعت کند. آنوقت آن بودجه برای تأسیسات مهم صحی مرضخانها وغیره بکار میرود فقط دو نکه بود که لازم دانستم عرض کنم و اینجا تذکر بدهم. و اگر صلاح بداند در قانون منظور شود یکی این است که بصره اضافه شود اطبای خارجی که از این تاریخ به بعد قبول نمایند ایران را مینمایند آنها هم شامل این قانون باشند و مثل این قانون با ایشان رفتار شود. چون شنیدم ممکن است يك اشخاصی که شرایط مقرر در این قانون در باره ایشان نیست در این موقع می خواهند از این قانون استفاده برده و از قانون فرار کنند. و بالاخره چون آن مقامات علمی و عملی را ندارند آن منظور حاصل نشود. دیگر اینکه معتمد وزارت داخله باید موفقت و وضعیت اطبای داخلی و مخصوصاً محصلینی که در اروپا بخرج دولت تحصیل می کنند و هم منظور محصلینی که اینجا در مدرسه طب مشغول تحصیل هستند مورد مطالعه قرار داده و يك نظر خاصی راجع به آنها اعمال کند. این بقیه بنده خیلی به موقع است و اگر صلاح بداند در اینجا چیزی اضافه شود باید موقع دیگر در نظر بگیرند موضوع مسائل صحی و احتیاجات مملکت طوری زیاد است که تقریباً بنده می بینم همه حس کرده و شاکمی هستند. و البته دولت باید در صدد برآید که يك وسائلی که کاملاً بتواند کمک کند صحیه عمومی باید پیشنهاد کند. و تأمین همه این مقصود هم از راه بودجه نمی شود جهت این که بودجه صحیه باید متناسب باشد با سایر اقلام بودجه مملکتی. اسال آمدند سصد هزار تومان دادند به عقیده بنده اگر يك میلیون دیگر هم بر بودجه صحی اضافه کند باز آن منظور بعمل نمی آید برای این که ملاحظه مفرماید این مردم شاید نود درصدشان استطاعت ندارند که از عهده معالجه مرضای خودشان برآیند. این است که بکشورهای عملی دولت باید اتخاذ کند یکی از آن تدابیر بقیه

- پژ اسامی رأی دهندگان - آقایان: سید کاظم یردی - اقبال - نوبخت - دبیر - سهرابی - سلطان شیخ الاسلامی - حاج آقا رضا بهرانی - دکتر لنگان نورانی - کازرونی - ارگانی - ناصری - دریانی - لاریجانی - یود سرتیب - طاطبائی وکیل - مؤید احمدی - مصف - علوی سیزواری - اورنگ - طهرانی - نواب یردی - زهدی - مولوی - دبستانی - دکتر ملک زاده - صفری - دکتر سنگ - میرزا موسی خان مرآت - معصم سنگ - محسن خان قراقرلو - حاج غلامحسین ملک - غیر فرزند - امامی - میرزا آقا خان وکیل - دکتر ضیاء - کاشف - طباطبائی دیا - دهستانی - نژونی - خواجوی - شریفی - مؤید قوامی - سهرابخان ساکینان - دهری - کبیسرو شامخ - میرزائی - اسدی - مجید ضیائی - پارسا - پناهی - بیات ماکر - محسن آقا مهدوی - یستانی - دکتر قزل ابلیغ - مقم - علوجی - مرآت اسفندیاری - دکتر سیمین - دادور - ملک مدنی - فهیمی - اسفندیاری - اسد - دکتر شیخ - حبیبی - اعظم زنگه - میرزا یونس - طالش خان - دکتر بهرامی - دکتر ادوم - انتشار - امیر حسینخان بختیاری - اعتبار - انصافی - حبیبی - حاج تلی آقا وهاب زاده - لیقوانی - هدایت - دکتر طاهری - دکتر احتشام - نقی الاسلامی - حسینی میرزا دولشاهی - احتشامزاده - بختیار - جرجانی

بنده این قانون است که اطبای خارجی بروند به ولایات و جاهائی که طیب ندارد. و مشغول طبابت شوند. و این يك كمك مؤثری است هم به مرضای ولایات و هم به بودجه صبحه مملکتی. موضوع دیگری که بنده در موقع خودش اظهار عقیده خواهم کرد نوسه صبحه از راه اوقاف است ماهیست آرزومند بودیم که لایحه اوقاف بیاید و از این راه کمکی به صبحه مملکتی بشود و البته در این موضوع در موقع بنده عقیده خود را عرض خواهم کرد یکی از طرق كمك هم اطباء و محصلینی هستند که در خارجه مشغول تحصیلند و یا در مدرسه طبند متفقانه بنده در این مدت بست سال امتحان کرده ام که آقایانی که از ولایات آمده اند و در طهران مشغول تحصیلند بعد از آن که دوره تحصیلاتشان را در داخله بلاد خارجه تمام کردند خیلی میل دارند که در طهران باشند و مملکت که باید از وجود آنها استفاده کرد نمی کند بواسطه این که این قدر طیب زیاد است که آنها مورد احتیاج در مرکز نیستند ببلاده شهرهائی که بالاخره بازحمت زیاد این اشخاص را به مرکز فرستاده اند منتظرند که این آقایان تحصیلاتشان را تمام کرده بوطن و شهر خودشان معاودت کرده فائده بدهند و مردم از آنها استفاده کنند مدرسه طب در سال چندین نفر فارغ التحصیل طب میدهد و هیچک از آنها نمی خواهند بشهر خودشان مراجعت کنند اغلب اینها از بودجه دولت رفته اند بخارجه و تحصیل کرده اند یا اینکه در مدرسه طب اینجا که دولت سال مبالغی برای این مدرسه خرج کرده تحصیل کرده اند بنده هیچ ضروری نمی بینم در اینجا یاد يك لایحه مخصوص دیگری قید شود که اینها موظف باشند که چند سالی در آن شهری که وطن اینها است و اینها فرستاده اند یا هر جایی که دولت میداند و محتاج هستند مشغول طبابت بشوند که هم مملکت از وجود آنها استفاده کند و هم برای خود آنها استفاده است این تذکری بود که من خواستم بدهم و پیشنهادی هم کرده ام که تقدیم میکنم

کفیل وزارت داخله (آقای زرین کوشی) - در موضوع نوسه که آقای نماینده محترم فرمودند بنظر بنده همچومی آید که تأثیری در جریان قضیه ندارد بجهت اینکه ماده اول راجع است بنام اشخاصی که از تاریخ تصویب قانون بعد

فرمایشات نماینده محترم همینها بود و در قسمت محصلین داخلی هم همانطور که اشاره کردم در ضمن آن قانونی که راجع بکلیه اطباء وضع خواهد شد راجع به آنها هم البته مواد مخصوصه پیش بینی می شود و تقدیم مجلس محترم خواهد شد

رئیس - آقای طباطبائی دیبا .

طباطبائی دیبا - بنده در شورای اول لایحه ماده الحقیقه تقدیم کردم راجع باینکه دولت مکلف باشد برای طبابت قانونی تهیه و تقدیم مجلس بکند در کمیسیون آنچه که دیدم مطرح نشده است و بتایر توضیحی که آقای کفیل وزارت داخله دادند و در مجلس هم سابقاً فرمودند این قانون فریاً تقدیم می شود عرضی ندارم فقط تذکره آ باز عرض میکنم که در هر صورت برای طبابت قانونی لازم است و کارهای اینها واقعاً زیادی دارد که حالا بنده یکی از آنها را عرض میرسانم مثلاً امروز اطبای ما یا داخلی یا خارجی کلیتاً به تخصص خودشان عمل نمیکنند يك طیبی ممکن است در جراحی تخصص داشته باشد در تمام امراض معالجه میکند يك طیبی فرض بفرمایید در سر و بینی تخصص دارد در تمام امراض معالجه میکند یکی در امراض معده تخصص دارد در تمام امراض مشغول معالجه است و قانونی نداریم که از اینکار جلوگیری کنیم تا اینکه طیب که در يك قسمت مخصوصی تخصص دارد در همان قسمت معالجه کند این است که در هر صورت بنده لازم میدانم برای طبابت يك قانونی درست شود و امیدوارم مطابق وعده که آقای کفیل وزارت داخله دادند زودتر این قانون را تهیه و تقدیم مجلس بکنند

رئیس - آقای مؤید احمدی

مؤید احمدی - بدین است که عراض ما در اینه موقع از نقطه نظر مخالفت با لایحه نیست چون سابقاً ما قانونی در این موضوع نداشتیم دروازه ها باز بود و می آمدند و همینقدر که اسامیان اروپائی بود میخواست طیب باشد یا نباشد در همه جا طلب باز میکردند و البته ما از دولت شکر میکنیم که لایحه ای به مجلس آوردند که از بعضی قسمت ها جلوگیری بشود اولاً دیپلم آنها را بپند طبابت کرده باشند پس عراضی که ما میکنیم از نظر تذکرات

که در قانون اگر تصریحش را صلاح میدانند لااقل در نظامنامه های که برای اجرای این قانون نوشته میشود اینها را در نظر بگیرند یکی مسئله ویزیت یعنی حق الطیابه است که در این مملکت با فقر عمومی که هست مخصوصاً در قسمت ولایات اطبای اروپائی تشریف میاورند دولت هم باین نظر البته جواز میدهد تقسیم بولایات هم میکند مردم هم يك عقیده دارند همینقدر که اروپائی شد خیال میکنند معلوماتش از اطبای خودمان بهتر است و حال اینکه تجربه نشان داده که اطبای خودمان در بعضی قسمتها بهتر طبابت میکنند در هر صورت میروند آنجا و به مرض میگویند بیست تومان پنجاه تومان حسابی که ندارد بنده عقیده ام این است که دولت اینها را باید در نظر بگیرد و ویزیت آنها را همین کد حق تقدم آنها را اگر متزلشان میروند چقدر و اگر آنها به منزل مرض میروند چقدر بگیرند و الا همینطور که آقای دکتر ملک زاده فرمودند ما الان خیلی خوشوقتم که دولت آنها را بهر ولایتی که صلاح میدانند فرستد و بعضی ولایات هست که طیب نیست در آنجا و منحصر می شود باین طیب اروپائی و او هم يك ویزیت گرانی معین میکند يك مبلغ گرانی حق تقدم میخواهد اگر هم رجوع نکنند مردم میبرند و اگر رجوع کند پول ندارند پس باید همین طور که نوشته شده پنجسال باید در خارجه طبابت کرده باشد حق تقدم را هم ذکر کنند که اینقدر بگیرد میل دارند تشریف میاورند میل ندارند تشریف میاورند این يك حرفی است که حسابی هم هست میل ندارند طبابت نکنند در ایران ولی وقتی که میخواهند در مملکت ما طبابت بکنند باید حق تقدم اینقدر بگیرند و اینهم عقیده بنده در شهرها فرق میکند این را باید دولت در نظر بگیرد که در هر شهری به مقتضای آنجا حق تقدم معین بشود که برای مردم زحمتی تولید نشود و يك موضوع دیگر هم باز راجع بصبحه فرمودند بنده لازم میدانم باز تذکر بدهم البته همانطور که فرمودید صبحه اداره نیست اداره طبابت نیست صبحه برای این است که بیستد امروز مثلاً در طهران کدام مرض بیشتر شایع است از آن جلوگیری کند و یا اگر خدای خواست يك مرض مری در مملکت پدید می شود

در سرحدات و در داخله جلوگیری کنند قسراً بگذارند کار صحیح اینهاست لکن بنده میخواهم عرض کنم باین مجاری آبی که ما داریم هیچ صحیح فایده ندارد اول دولت باید يك فکری برای مجاری آب بکند والا هرچه داکتر و دواخانه باشد باین وضعی که در آبهای طهران هست بدتر از ولایات است! میخواهم عرض کنم که مرکز مملکت پایتخت مملکت از ولایات بدتر است برای اینکه در ولایات در جنوب آب چاه میخورند ولی در طهران مرکز مملکت این مجراها و این آبها است که مردم میخورند و این امراض تولید می شود حالا می طیب و می دوا فایده ندارد اول باید يك فکری بکنند این مجراها را درست کنند امراض کم می شود لکن تا اینها هست هرچه پول بدهند هرچه طیب بیاورند بقیه بنده فایده ندارد.

کفیل وزارت داخله - در موضوع حق الملاج که نماینده محترم فرمودند در این قانون جاندارد برای اینکه این قانون در واقع يك قانون اختصاصی است و این در آن بروزه که تهیه خواهد شد راجع باطبا عموماً در آنجا البته يك قسمت مربوط می شود به هم وطن های خودمان اتباع ایران و بطور کلی يك قسمت عالی خواهد داشت که راجع به تمام اطباء است این است که در اینجا نمی شود راجع به حق ویزیت و غیره چیزی نوشت و در نظامنامه هم نمی شود چیزی بگذرد بدون اینکه از مجلس اجازه داده شود این است که جزو بروزه آینده پیش بینی میشود و در قسمت مجاری آبها که فرمودند این موضوع خیلی صحیح است و متأسفانه باید عرض کنم که در مجاری فنی هر گونه اقدام بشود فایده ندارد رویش را پوشانند بدتر خواهد شد باز بگذارند يك معایب دیگری دارد برای اینکه اگر رویش را پوشانند نور بهش نمیرسد بیشتر مخزن میکرب واقع خواهد شد چون هر جا که نور نباشد بیشتر میکربها در آنجا نمو میکنند این است که هیچ اقدامی در مجاری فنی مفید نیست بلکه ضرر است و موضوع آب کلاً چون يك قصبه معضلی است و باید يك معالجات زیادی توسط هیئت های منحصصین کرد و این هیئت ها هم در تمام ممالک یافت نمیشوند در یکی دو مرکز در تمام

دنیا هستند یکی در انگلستان و یکی در برلین این است که باید مطالعه این قصبه یکی از این دو هیئت را گذار شود این مطالعه يك خارج زیادی لازم دارد و بنده طهران کلاً توجه قضیه هست تأکید در این قضیه هم از مقامات عالی به بنده طهران شده است هم موضوع الکتریک را در نظر دارند هم موضوع آب را و امیدواریم که بتوانیم يك نتیجه را بر عرض مجلس برسانیم

رئیس - پیشنهاد آقای دکتر ملک زاده پیشنهاد میکنم بقصره ذیل به ماده اضافه شود **قصره** - اطباء خارجی که از این تاریخ بقدر دولت ایران می شوند مشمول این قانون خواهند بود

رئیس - آقای دکتر ملک زاده

دکتر ملک زاده - بنده مقصودم این نبود که از این نظریه خیلی دفاع کرده باشم و البته اگر مطمئن باشم که سوء استفاده نمی شود از این قانون مسترد می دارم چیزی که خواستم تذکر بدهم در اینجا چون ذکر می از آب بود البته همه کس میدانند که بیشتر آب و هوا و بالاخره نان اول چیزی است که بشر به آن محتاج است این است که سالها مطالعه در اطراف این قصبه کردن و بالاخره بجای نرسیدن این بکفندی خوب نیست همین امسال بنده در یکی از این نقاط ییلاقی بودم می توانم عرض کنم که شاید دولت اشخاصی که در آنجا آمده بودند بواسطه بدی آب مبتلا به ذوسنطاریا شدند بطور مهلك و همانطور که آقای مؤید احمدی فرمودند حقیقتاً عراقیه ضحی که بکنند مادام که برای آب يك فکری نشده است قش بر آب است البته اگر نظر را خیلی عالی بخواهم بگیرم بعمل دور می شویم ولی بنده به بعضی از آقایان وزراء هم تذکر دادم اینجا هم عرض میکنم که يك اصولی است که امروز در اروپا اتخاذ کرده اند فوق العاده نژدان و فوق العاده نافع و آن اصولی است که در دینزاسیون میگویند در موقع جنگ بین المللی در وردن لوله کشی نشده بود و البته چنانچه شنیده ام قشون زیادی در آن اراضی بود و البته امراض مسریه و میکربی در جاهائی که جمعیت زیاد است و مرکز قشون است زیاد می شود آنهم بواسطه آب علما يك مطالعه خیلی دقیق کرده

و يك زنب خاکی اتخاذ کردند که به آن سببه جلو گیری کردند از سرایت امراض و این رویه طوری شیوع پیدا کرده است و امروز در اغلب مؤسسات حتی ممالکی که درش لوله کشی است و آب نظیف دارند در اغلب مؤسسات فتونی و زارتخانه ها مدارس و مدارسها این اصل وردنزاسیون را قبول کرده اند و این يك رویه ایست که بایک ماشین های خیلی کوچکی که تقریباً چهار هزار فرانک که چهار صد تومان ما می شود انجام میگیرد هر يك از وزارتخانه ها اگر ملاحظه بفرمائید يك مبانی در بودجه خودشان برای آب منظور داشته اند که پیش از این مبلغ می شود بهر صورت بایک خرج کمی چندین هزار نفر را می شود آب با يك تمیزی عیب داد و امروز اروپا درسد است که بکلی مسئله کالائزاسیون را کنار بگذارد و این اصول را برای شهرهای بزرگ هم معمول بدارد حالا ما مسئله شهرهای بزرگ را کار نداریم عقیده بنده این است که از برای مؤسسات مملکتی که دارای تشکیلاتی هستند از قبیل وزارتخانه ها و مدارس و مدارسها و سایر قسمت ها هیچ مانعی ندارد که این رویه را اتخاذ کنند و کم کم این رویه سر مشق شود برای دیگران و حقیقتاً يك راهی برای جلوگیری از امراض مسریه بعمل باید و بکرات این مسئله را بنده رئیس صبحه و دیگران هم گفته ام که اگر ما بخواهیم وارد آن مسئله کالائزاسیون تمام معنای کلمه بشویم که انجمن بنده هم مورد مطالعه قرار داده است میلیون ها خرج دارد و گمان نمیکنم این کار باین زودی عملی شود اگر ما بایم يك قوانین را که آب خوب دارد و بتواند آبش بشهر سوار شود چندین لوله برای خیابانهای جنوبی و شمالی کشیده شود و آن قنات هم محفوظ باشد و در نقاط مختلفه شریک گذارده شود مثل سقاخانه های قدیم و مردم بتوانند از آن آب استفاده کنند شاید با صد هزار تومان باینجا هزار تومان بشود به نتیجه رسید و این يك چیزی است عملی که بایک سرمایه کوچکی میتوانیم این را مورد استفاده قرار بدهیم و مجبور بشویم که دو سال دیگر پنج سال دیگر دوباره بایم از آب ناله کنیم و بگوئیم که باز آب محتاج است به میلیونها مخارج و بالاخره نداریم

و سائش را و نباید فقط طهران را در نظر گرفت فرض کنیم که طهران را با چندین میلیون بلده یا دولت لوله کشی کند بالاخره باید يك فکری بکنند که تمام شهرهای ایران بتوانند استفاده کنند و يك فکر سهل و ساده باشد فعلاً بنده پس میگیرم پیشنهاد را و بیشتر غرض این است که این نکات برای بهبودی است در نظر بگیرند.

رئیس - آقایانی که با ماده اول موافقت دارند قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود: ماده دوم - اداره کل صحیح بر طبق نظامنامه که بتصویب وزارت داخله خواهد رسید جواز و محل اشغال داوطلب را در هر نقطه که صلاح باشد صادر و معین خواهد کرد

رئیس - اشکالی ندارد. آقایانی که با ماده دوم موافقت دارند قیام فرمایند

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده سوم قرائت میشود: ماده سوم - اطباء و دوا سازان و دندان سازان و قاپله های اتباع خارجه که قبل از این تاریخ در ایران اشغال به مشاغل خود داشته اند نیز مشمول این قانون و در نظامنامه مزبور خواهند بود ولی مدت مذکور در ماده ۱ در مورد آنها لازم الرعایه نخواهد بود

رئیس - آقای روحی

روحی - عرض کنم بنده میخواستم به آقای کفیل وزارت داخله تذکر بدهم راجع بقاپله های خارجی این قاپله ها یکمده در این شهر میشوند و بطور تحقیق نه اطلاع علمی دارند نه معلومات طبی و گذشته از این يك دسته ذهنائی هستند که اینها اتباع داخله هستند و اهدأ اطلاع ندارند و مشغول شغل قابلی هستند و زحمانی که اینها تولید میکنند برای مرضی فوق العاده زیاد است و بش از آن است که بنده عرض کنم و غالباً سقطهای چنین و اعمال ناهنجار میکنند بدون اینکه اندک خطر و زیانی برای خود تصور کنند این قسمت بایستی خیلی

قابل دقت باشد و خیلی ضرر و زیان بملکت وارد می‌آورند مخصوصاً خواهش میکنم که آقای کفیل به صحنه تذکر بدهند که يك دقتهای خاصی بکنند که بعضی‌ها که لیاقت ندارند و صلاحیت ندارند جلوگیری کنند و این‌جا مصلحت ایجاب میکند که کاملاً از اعمال آنها و لو برای وضع حمل هم باشد جلوگیری کنند و استدعا میکنم در این قسمت مطالعه شود.

کفیل وزارت داخله - در این قسمت که آقای نماینده محترم تذکر دادند گمان میکنم که مربوط به صحنه نیست اولاً خود اشخاص باید بداند و پیدار شوند که از این کارهای خلاف نکنند و ثانیاً راجع بخلاف کارهای قبله‌ها فرمودید این هم وظیفه آن اشخاص است که خیر دارند و باید اطلاع بدهند و بموجب قانون مجازات عمومی برای آنها مجازات سخت معین شده و البته مجازات می‌شوند
رئیس - آقای دکتر ادهم -

دکتر قنبران ادهم - بنده خواستم يك تذکری بدم راجع به حق جواز اتباع خارجی آن روز این جاصحت شد که غیر از مالیات بر عایدات که تمام اطباء داخله هم میدهند اطباء خارجی وقتی که جواز کسب میکنند و از طرف وزارت داخله به آنها جواز داده می‌شود برای آن حق طبابت و جواز يك وجهی از آنها دریافت شود که به منتف صحنه مملکت باشد

کفیل وزارت داخله - در این موضوع بنده تصور میکنم موافقت کرده بودم ولی در کمیسیون يك جریانی پیدا نکرد نمیدانم چطور شد گویا فراموش شده است

مخیر کمیسیون داخله (میرزائی) - در کمیسیون مذاکره نشد حالا پیشنهاد بکنند قبول می‌شود

رئیس - پیشنهادی از آقای اعتبار رسیده است قرائت می‌شود:

پیشنهاد آقای اعتبار

پیشنهاد میکنم قسمت اخیر ماده ۶ از (ولی مدت مذکور الی آخر) حذف شود

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - این عرضی را که بنده میخواهم بکنم تلبیسی اینطور تعبیر بشود که بگویم موضوع قطعی است ولی مطابق يك شهرة انزواهی که گفته می‌شود بنده می‌شوم که غالباً اطباء که از خارجه وارد می‌شوند تصدیق و دیپلم آنها بطور دقت تحت شور قرار نمی‌گیرد از این جهت بنده خیال میکنم که بهترین عدل و بهترین امتحان و بهترین وضعیتی که می‌شود مطمئن شد که این آقایان اطباء که اینجا هستند چه در طهران و چه در ولایات مخصوصاً نسبت بقابله‌ها که حیوة مردم دست آنها است ضرر ندارد که مانع به آنها هم همین شرط مدت را قرار بدهیم و بفهمیم که اینها در محل خودشان یا در يك مملکت دیگری اقلان چندسالی طیب بوده‌اند و يك مدارکی را نشان بدهند که در يك مدتی طبابت کرده‌اند و شغل طبابت داشته‌اند و برداشتن این قید از اینجا همین نگرانی را که الآن هست باز هم باقی می‌گذارد تمام شرایط را البته در دیدن تصدیق و دیپلم و اینها رعایت میکنند ولی این قسمت طیب بودن و عمل کردن را اگر از اطباء که تا این تاریخ آمده‌اند برداریم نظر بنده آن اطمینانی که ما در نظر داریم حاصل نخواهد شد و اگر برداریم بهتر است و این عمل وزارت داخله را یکی از اقدامات خوب می‌شود گفت و نگرانی را مرتفع میکند و آن اشخاصی که مراجعه میکنند باطباء و قابله‌ها با يك اطمینان خاطر می‌خواهد بود.

کفیل وزارت داخله - من فکر میکنم تصدیقاتها البته تعمیم دارد و در ماده اول تصریح شده است و انحصار يك طبقه ندارد و دیگر اینکه سالها است وزارت معارف تشکیلات مخصوصی دارد و مقررات مبنی برای رسیدگی به دیپلم‌ها و در شورای عالی آنجا قضیه طرح و رسیدگی می‌شود و تصور نمیکنم که بشود يك همچو توهمی کرد که در آنجا مسامحه میکنند و البته ممکن است که تذکر نماینده محترم را بنده بوزارت معارف بگویم که مورد توجه قرار بدهند در طرز رسیدگی به دیپلم‌ها

رئیس - حالا باید رأی بگیریم به پیشنهاد
اعتبار - بنده استرداد میکنم

رئیس - آقای ادهم پیشنهاد شما حاضر نیست؟

دکتر ادهم - الان حاضر میشود

دکتر طاهری - ماده الحاقیه بشود در آخر مطرح شود بهتر است

رئیس - پس رأی میکنیم به ماده آقایانی که با ماده سوم موافقت دارند قیام فرمایند.

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده چهارم قرائت میشود:

ماده چهارم - هر وقت هیئت وزراء عده اطباء و دواسازان و دندان‌سازان و قابله‌های اتباع خارجه را در ایران کافی بداند وزارت معارف از رسیدگی به دیپلم یا شهادت نامه آنان خود داری کرده و وزارت داخله جواز اشتغال نخواهد داد

رئیس - اشکالی ندارد. آقایانی که با ماده چهارم موافقت دارند قیام فرمایند

(اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده پنجم قرائت میشود:

ماده پنجم - وزارت معارف و وزارت داخله مأمور اجرای این قانون می‌باشند

رئیس - رأی باین ماده را بانتظار ماده الحاقیه تکمیل میداریم. ماده الحاقیه پیشنهادی آقای ادهم:

پیشنهاد آقای ادهم:

این بنده پیشنهاد میکنم که بعلاوه جواز طبابت مالیات بر عایدات که کلیه اطباء میدهند يك حق جواز مخصوصی از اطباء و دواسازان و قابله‌ها و دندان‌سازان خارجی در موقع صدور از اطباء خارجی دریافت شود مبلغ از پانصد تا دوهزار ریال باشد

کفیل وزارت داخله - بنده موافق هشتم

رئیس - آقای دکتر طاهری

دکتر طاهری - با اصل موضوعش که همه موافق هشتم ولی بعقیده بنده مبلغی که گرفته می‌شود برای این که مورد تردید و چك و چانه نباشد باید مصرح باشند این که از فلان مبلغ تا فلان مبلغ به عقیده بنده باید برای دندانسازی و قابلگی يك مبلغ معین کنند مصرحاً و برای

طبابت و جراحی يك مبلغی مصرحاً و بنظر بنده اگر موافقت فرمایند برای دندانسازی و قابلگی صد تومان و برای طبابت و جراحی دویست تومان بدهند و مسلم باشد نه اینکه از پنجاه تومان نود و بیست تومان (روحی - سالیانه است این مبلغ ۱) خیر یکمتر به برای تحصیل جواز **کفیل وزارت داخله** - ممکن است با همین مبلغی که آقای دکتر ادهم پیشنهاد کردند قبول کرد یا اینکه موکول کرد یا اینکه در نظامنامه نوشته شود

رئیس - بنظر بنده رأی گرفتن بيك چیزی که مردداست خالی از اشکال نیست و بعلاوه این پیشنهاد آناً طوری تنظیم شده است که ماده نمیتواند بشود. اعاده میدهم خود آقای کفیل وزارت داخله ماده را تنظیم کنند و اعاده بدهند
مخیر - پیشنهاد آقای دکتر طاهری هم قرائت شود
رئیس - در این پیشنهاد توافق شود بعد. پیشنهادی که تنظیم شده است قرائت میشود:

ماده الحاقیه - علاوه بر مالیات جواز طبابت که اطباء و دندان‌سازها و قابله‌ها میدهند از اطباء و جراحان خارجی مبلغ دوهزار ریال و از دواسازها و دندان‌سازها مبلغ یک هزار ریال در موقع صدور جواز مذکور در ماده ۲ اخذ خواهد شد

کفیل وزارت داخله - موافقم قبول میکنم

رئیس - آقای مخیر هم قبول میکنند؟

مخیر - بلی و بعلاوه برای یکدفعه خواهد بود این را هم تذکر عرض میکنم.

رئیس - آقایانیکه با ماده الحاقیه که ماده پنجم خواهد بود توافق دارند قیام فرمایند

(عده زیادی برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده پنجم که حالا ماده ششم میشود قرائت میشود:

ماده ششم - وزارت معارف و وزارت داخله مأمور اجرای این قانون میباشد

رئیس - اشکالی نیست. آقایانی که با ماده ۶ موافقت دارند قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. مذاکره در کلیات فانی است. آقای طهراني

طهراني - عرض کنم که چون مسئله صحبه است و مهم است بعضی مذاکرات شد بنده میخواستم بعضی عرایضی که دارم اینجا عرض کنم یکی راجع به مسئله حق الاملاج است که آقای کفیل وزارت داخله هم وعده کرده اند که در نظامنامه که تهیه میکنند رعایت خواهد شد (کفیل وزارت داخله - در قانون آینده) اگر در قانون آینده فرمودند بنده گوشم عرضی شنیده عرضی ندارم يك مسئله فنی چون کلیات است عرض میکنم آقای مؤید احمدی اینجا يك اظهاراتی فرمودند که ما اگر يك چیزهایی را که موجب می شود برای مرض و مردم را مبتلی می کند اگر بجای يك قسمت از خرج هائی که می کنیم بجای آن حقوق کزافی که به مستشار میدهم به مدیر کل میدهم يك کله هائی بکنیم ويك وسائلی فراهم کنیم که جلوگیری از این امراض بشود بنده تصور میکنم مفیدتر از این قوانین و این اقداماتی که میشود باشد بنده الان دست حضرتعالی را میکشیم و در تمام کوجه ها و خیابانهای طهران شما را میکردانم و بشما در هر نقطه نشان میدهم که اسباب مقدمات مرض کاملاً موجود است آخر تمام ادارات و دوائر دولتی با هم مربوط است همه باید بهم کمک بکنند همه باید لوازم کار یکدیگر را فراهم کنند صحبه باید به بیند چه وسائلی باید اتخاذ کنند که جلوگیری بشود از نشر امراض و همچنین ادارات دیگر هر کاری که باید بکنند برای جلوگیری از مرض بکنند اگر پول لازم است از دولت بخواهند با صرف قانون آوردن و از مجلس گذراندن که کار اصلاح نمیشود یکی از جمله چیزهایی که مرض ایجاد میکند کثافت است این شهر طهران است پای تخت است بروید به بینید آخر کوجه های فرعی و خیابانهای که مردم و طبقات این مملکت ساکن هستند چه چیز است از این کثافت باید جلوگیری بشود که تولید مرض نشود البته آنوقت طبیب

که چند نفر طبیب فرانسوی اینجا بودند دکتر ژرژ و دکتر گال بودند در آنوقت شاگردانی که بیرون میآمدند از این مدرسه بهتر از حالا بودند بعد هم بوسائل مختلفه خودشان در سدد نجریه و تکمیل بر میآمدند و اطباءئی که از آن دوره بیرون آمدند حقیقه قابل تمجیدند ولی طرز مدرسه امروز بهیچوجه مفید بحال ما نیست تعمیر آن بیچاره ها هم نیست وسائل ندارند نه اسباب تشریح دارند نه اسباب دیسکسیون دارند نه اسباب تشخیص مرض دارند اینککه هفته چند ساعت شاگرد برود در مریضخانه گردش بکند و بیاید کافی نیست برای هر قسمتی باید چندین ماه چندین سال زیر دست اطباء متخصص زحمت بکشد تا بتواند امراض را تشخیص بدهد برای تشخیص اینکه ربه چرك دارد یا ورم و از صدا تشخیص بدهد این چندین سال باید زحمت بکشد تا بتواند این صدا را تشخیص بدهد این يك چیزی نیست که بتواند از علائم و رنگ تشخیص بدهد و تا این قبیل تخصصات پیدا نشود و این وسائل نباشد تحصیلات هر قدر بشود بیهوده است. دولت باید در سدد باشد که مدرسه طب را واقعاً مدرسه طب کند و در سدد باشد که معلمین و وسائل تحصیل را برای آنها حاضر بکند اطباء متخصص بیاورند چرا مثل همیشه اینهمه معلم میآورند چند تا هم برای مدرسه طب میآورند؟ درست است اینجا هم هست و اشخاص هم هستند که درس میدهند ولی کافی نیست باید همانطور که سابق بودند معلم طب آورد و درس داد و درس دادن طبابت را باید از مسائل خصوصی دور کرد و وقت روی نتیجه در نتیجه این طرز تحصیل طب است که این معایب در صحبه پیش میاید و بولی که برای صحبه خرج میشود و وسائل صحبه کامل نیست آقای دکتر ملک زاده میفرمایند که در دنیاسیون کنیم برای آب بنده عرض میکنم در دنیاسیون پیشکششان از کثافتیزاسیون جلوگیری کنید (خنده نمایندگان) که اینقدر کثافت نکنند. در همین حول و حوش طهران بنده هم اتفاقاً همین موقع که فرمودند آنجاها بودم در هر دهکده که میروند

يك نهر آبی جاری است و پهلوئی نهر آب يك تخته است که تخته غسالخانه است روزی که بنده وارد شدم بکنفر میت حصبه و اواسط شارع عام در يك نهر بکه تمام از آنجا مشروب میشد غسل میدادند و میگفتند که در اینجا صد نفر از حصبه مرده اند باقی عجیب است که زنده مانده اند نه طبیب دارند نه دوايبد از مدتی طبیبی آمد گفت بمن امر کرده اند چهل و هشت ساعته در شصت فرسخ مربع سیر کنم گفتم فایده وجود شما چیست شما مگر حضرت عیسی هستید که آنها را معالجه کنید میگفت تقاضا کرده ام عجله سه کیلو کشته کشته لازم است و گفته اند حالا با دو بست و پنجاه گرم کار را راه بیندازید. اختیار تب که دست مامور نیست که حکم بکنند عجلان با دو بست و پنجاه گرم جلوگیری شود آخر مردم میبرند در امامه يك عده بواسطه کوفتند داری مبتلابه سیاه زخم شدند و هیچ وسیله نداشتند بعضی ها آمدند شهر و بعضیها در همانجا مردند آخر ملاحظه فرمائید متصل اینها با شهر آمد و رفت دارند این امراض مسری است و همه شهر را مبتلا میکنند صحبه این قبیل کار هائی که برای صحبه نامناسب است که میتواند جلوگیری کند اهالی ده را لااقل میتواند مجبور کنند که غسالخانه شان را خارج از مشرب عمومی درست کنند اینکارها را که میتواند بکنند تا انشاء الله کارهای دیگر درست شود حالا امیدوارم با جدیتی که آقای کفیل وزارت داخله دارند و بنده اطلاع دارم که ایشان جدیت میکنند و بکفایت وقت روزشان را صرف وقت در کار صحبه میکنند و همین مسائل را مخصوصاً خدمتشان تذکر دادم عجلان تا وقتی که طبیب نیست سعی فرمائید این قسمتها جلوگیری شود حالا لازم نیست ما حتما سعی کنیم که مریض پیدا کنیم بعد طبیب درست کنیم افلا يك کاری بکنیم که مریض هم نشوند چه ضرر دارد؟ و بعد هم يك قدری صحبه را مراقبت کنید که مریض دیگر شوخی نیست که ما بگوئیم باین دواي جزئی اکتفا نکنید و حتماً با وزارت معارف در باب مدرسه طب مذاکره فرمائید این مدرسه طب

هیچ حاصلی ندارد يك مدرسه ابتدائی است فقط چون اسمش مدرسه طب است جزو مدارس عالی است و شاگردانی که بیرون میآیند میگوئیم دیپلمه از مدرسه عالی هستند ولی چیزی که در آنجا بیست طب است اینها عرض کردم تشریح و دیسکسیون را فقط در مواقع مهمانی سر سفره دیده اند (خنده حاضر) بنده خود سابقاً شاگرد بوده‌ام غالباً اینطور عملیات داشتیم جای دیگر تشریح نمیدیدیم ایست که مدرسه طب را باید يك قدری وقت بفرمائید حالا مدرسه طب تحت نظر دو وزارتخانه است تنها نباید تحت نظر وزارت معارف باشد باید وزارت داخله هم سعی کند وسائل کار او را فراهم کند باید معلم بیاورند اسباب لازم را بیاورند امروز گمان میکنم با هر يك از علمای شهر هم که صحبت بکنند تصدیق بکنند که برای حفظ این قسمت زنده البته تشریح لازم است سابقاً راجع باین مسائل خیلی سختگیری میکردند و سابقاً فقط یکدفعه بکنفر از ارمانه کار خبری کرد و بمریضخانه اجازه داد که دکتر لاف او را بعد از فوتش تشریح کند فقط بکمربه ما در آنجا باحضور دکتر لاف بکنفر مریض را تشریح کردیم دیگر هیچ ندیدیم که دیسکسیون چه جور است این یکی از مسائل لازمه اطباء است در این قسمت حقیقه باید يك اقدامی کرد حالا که ما میخواهیم با بجد ترقی بگذاریم باید تمام وسائل را تهیه کنیم ما میخواهیم تمام کارهایی که همه کردند نتیجه اش را بگیریم بدون اینکه در مقدماتش سر کرده باشیم این البته وظیفه وزارت داخله است که با مراقبت وزارت معارف اسباب این کار را تهیه کنند

تقبل وزارت داخله - در موضوع مدرسه طب که نمایندگی محترم فرمودند بنده تصور میکنم کلیه مؤسسات بزرگ معارفی تحت توجه اعلیحضرت شاهنشاهی مخصوصاً واقع شده است و اوامر و تعلیماتی صادر فرموده اند و موضوع تحت مطالعه هیئت دولت است و اقدامات جدی در این قسمت بعمل خواهد آمد در قسمت مدرسه طب هم همانطور که نماینده محترم تذکر دادند البته به آقای کفیل

وزارت معارف بنده تذکر ایشان را ابلاغ خواهم کرد راجع بکارهای صحنی و بلادی چند مرتبه هم اینجا اشاره عرض کردم که این دوا را باید از هم تفکیک کنیم او در صحنی با امور بلادی و معاونت عمومی اسلاف فرق دارد او در صحنی را که آقای فهیمی اید آن خودشان قرار داده اند با چند میلیون هم آنطور صحیه نمیشود درست کرد و همچنین چند دقیقه قبل بود که عرض کردم صحیه را با لزورت اداره میخواهیم بیرون بیاوریم بصورت يك ماهوریتی بیرون بیاوریم که بروند مبارزه کنند کانونهای مرض را از بین بردارند گذاشتن ميز و کارتن را از صحیه موقوف خواهیم کرد يك عددها طبائیان همیشه حاضر باشند حتی در طهران هم باشند کافی است بجهت اینکه با اتومبیل در ظرف چند ساعت باقی قطعه مملکت میشود رسید آنها را اعزام میکنیم که بروند آنجاها و همان نقطه را که فرمودند کتبا هم بنده یادداشت میدهند البته فوراً در این قسمت توجه خواهد شد و میفرستیم و مراقبت میکنیم و راجع به قسمت دوا هم که اشاره کردند متأسفانه تمام جریانها با هم همسازي ندارد مثلاً فرض بفرمائید يك مشکلاتی هست يك مقررات هست تا اینکه يك قسمتهای بودجه گذشت و اسامی خیلی تأخیر شده است در کار تهیه دوا و همینطور لوازم مذاکره برای امراض و امیدواریم همینطور که آقای وزیر عالی در نظر دارند بودجه تا آخر سال تهیه شود که بعد از این دوا کم نباید گنه گنه کم نباید که بتوانیم گنه گنه بآن نقاطی که نماینده محترم اشاره فرمودند برسانیم اما در مسائل بلادی که آقای طهراني اشاره فرمودند آن هم البته تحت مطالعه هست ولي يك نکته را هم باید توجه کرد و آن مسئله سطح شهر هست که خیلی اهمیت دارد و مسئله خاکبازی است در شهر تا این خاکبازی را موقوف نکنیم هم مسئله آب مهم است هم مسئله خاک تارطح کویچه هارا آسفالته نکنند مرتب بکنند اصلاح نظافت غیر ممکن است چطور میشود با این همه خاک نظافت را حفظ کرد؟ این است که بلایه طهران متوجه شده است که عجله سطح را درست بکنند و در قسمت آب هم همانطور که عرض کردم نتیجه

مطالعات را امیدواریم زودتر بعرض مجلس محترم برسانیم و این قسمتی را که آقای طهراني اشاره فرمودند و شاید نماینده محترم دیگر هم اظهار کرد که لوله های هفتگی بگذارند و شیر بگذارند موافق ترتیب و اصول نیست مثل این است که بخواهیم عقل خود را داخل کنیم در تجربیاتی که دول دیگر چند سال کرده اند و بخواهیم تغییراتی بدهیم اگر باید لوله کثی کرد باید مطابق آن اصول و سیستم علمی کرد و طور دیگر نمیشود.

رئیس - آقای مؤید احمدی

مؤید احمدی - عرض کنم بنده تذکر راجع به صحیه است و باز تذکر عرض میکنم صحیه باید از این وضعیتی که فعلاً دارد تغییر کند بجهت اینکه اداره صحیه عبارت است از يك طبائیان که میروند و بشهرها میفرستند مثل اداره در حالیکه وظیفه صحیه این نیست و بنده خاطر دارم همه آقایان هم خاطر دارند حقیقه باید خدمات اشخاص را تقدیر کرد در موقعی که آقای دکتر احیاء السلطنه رئیس صحیه بودند و ما مورین باطراف و ولایات فرستادند برای جلوگیری از مرض و يك کتابی هم بنده خاطر ام است

در آن موضوع چاپ کرده اند آنوقت و عملیاتی که ما مورین و اطباء در ولایات و سرحدات کردند و آن مبارزه با وبا و طاعون در آن کتاب درج است و اگر آن رویه را گرفته بودیم تا امروز وضعیت صحیه بحال امروز نمیتواند صحیه عبارتست از يك اداره و ما خواهش میکنیم که همان رویه را تغییر بفرمایند که صحیه بمعنی صحیه اداره شود - جمعی از نمایندگان - کافی است.

رئیس - در اینجا مسئله مالی هم وارد است آقایانیکه موافقت دارند ورقه سفید خواهند داد.

(اخذ آراء بعمل آمده هشتاد و يك ورقه سفید تصویب شد)

رئیس - عدده حاضر در موقع اعلان رأی ۹۹ نفر با کثرت ۸۱ رأی تصویب شد.

(۵ - ختم جلسه و تعیین موقع و دور جلسه بعد)

رئیس - اگر اجازه میفرمائید جلسه را ختم کنیم جلسه آینده چهارشنبه پانزدهم شهریور سه ساعت قبل از ظهر دستور ايراد تعريف متجاوز ولايت (اوقات مجلس نیست دقیقه بعد از ظهر ختم شد)
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

- * نامی رای دهندگان - آقایان: نجف فرزند - دکتر سید - دکتر لقمان نورای - عین آقا مهدوی - اسطغانی شیخ الاسلامی - فزونی - کلزونی - نواب یزدی - روز سرریب - طهراني - احتشامزاده - دیر سهرابی - حاج محمد رضا بهرانی - کاشف مؤید احمدی - حبیبی - ادبی - دکتر شیخ - انصاری - دکتر بهرامی - حاج تقی آقا وهاب زاده - لاریجانی - دکتر ملک زاده - میرزا جریبی - میرزا بانس - امیر حسین خان بختیاری - دکتر سنک - دکتر طاهری - نوخت - طالش خان - خواجیوی - پستانلی - قزاقی - میرزا - معدوق جهانشاهی - مزدهی - محمد سینی - پارسا - پناهی - دکتر زدهم - میرزا علیخان وکیل - محموسی مسودی خراسانی - دکتر سیدی - دکتر احتشام - دادور - عرفی - روحی - سهرابخان ساکوبی - میرزائی - صفاری شاهرودی - نیک یوز - ملک مدنی - بهرانی - مؤید قوامی - مرآت استقبالی - احمد - جرجانی - مقدم - طباطبائی وکیل - یان ماکو - رهتا - محیط - اعتبار - اسکندی - تربیت - دهستانی - فتوحی - میرزا موسی خان مرآت - علوی - پروازی رهبری - مولوی - فهیمی - اقبال - بختیار - طباطبائی دیا - ملک زاده آملی - منصف - سید کاشم یزدی .

قانون

ده میلیون ریال اعتبار برای مصارف ساختمانی طرق در سال ۱۳۱۲

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است از وجوه ذخیره دولتی مبلغ ده میلیون ریال برای مصارف ساختمانی طرق در سال ۱۳۱۲ بوزارت طرق بپردازد.
این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه هشتم شهریور ماه یکهزار و سیصد و دوازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه استخدام دو نفر مهندس سوندی برای اداره مرکزی راه آهن

ماده واحده - وزارت طرق مجاز است هاری ها کلین و اتومازسترال مهندسین تبعه سوندی را برای خدمت در شعبه فنی اداره مرکزی راه آهن با شرایط ذیل استخدام نماید.
۱ - حقوق هر يك از افراد چهارصد دلار طلای انارونی در ماه که نصف پانصد و نصف برای پرداخته خواهد شد.
۲ - مدت استخدام آنها یکسال است که از تاریخ ۲۴ مردادماه ۱۳۱۲ شروع می شود و در صورت توافق طرفین برای دو سال دیگر قابل تمدید خواهد بود.
۳ - برای هر يك سال خدمت یکماه مرخصی با استفاده حقوق اعطاء خواهد شد و در صورتیکه در همان سال استفاده نشود ممکن است در سالهای بعد جمعاً اعطاء شود.
۴ - به هر يك از دو نفر مهندسین مزبور سیصد و پنجاه دلار طلا در وقت خاتمه خدمت برای خرج معاودت از ایران پارویا تأدیبه خواهد کرد.
۵ - وزارت مالیه مجاز است حقوق و خرج سفر معاودت مهندسین مزبور را از محل اعتبار عایدات انحصار نقد و شکر و چای بپردازد.
۶ - سایر شرایط استخدام آنها بر طبق قانون ۲۳ عترب ۱۳۰۶ تعیین خواهد شد.
این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه هشتم شهریورماه یکهزار و سیصد و دوازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع به اطباء خارجی

ماده اول - دولت می تواند باطباء و دواسازان و دندانسازان و قابله های اتباع خارجه اجازه بدهد که بشغل خود در ایران اشتغال ورزند مشروط بر اینکه علاوه بر دیپلم فراغ تحصیل از مدارس که بموجب نظامنامه از طرف وزارت معارف تعیین خواهد شد مدارکی ارائه دهند که لااقل پنجسال اشتغال آنها را مستقلاً بشغل طبابت مدلل دارد.
ماده دوم - اداره کل صحه بر طبق نظامنامه که بتصویب وزارت داخله خواهد رسید جواز و محل اشتغال

دارطلب را در هر قلمه که صلاح باشد صادر و معین خواهد کرد

ماده سوم - اطباء و دندانسازان و قاپله‌های اتباع خارجه که قبل از این تاریخ در ایران اشتغال می‌نمایند خود داشته‌اند نیز مشمول این قانون و در نظامنامه مزبور خواهند بود ولی مدت مذکور در ماده يك در مورد آنها الزام‌الرعایه نخواهد بود

ماده چهارم - هر وقت هیئت وزراء عده اطباء و دندانسازان و قاپله‌های اتباع خارجه را در ایران کافی بداند وزارت معارف از رسیدگی به دیپلم با شهادتنامه آنان خود داری کرده و وزارت داخله جواز اشتغال خواهد داد

ماده پنجم - علاوه بر مالیات جواز طبابت که کلیه اطباء و دندانسازها و قاپله‌ها می‌دهند از اطباء و جراحان خارجی مبلغ دو هزار ریال و از دندانسازها و قاپله‌های خارجی مبلغ يك هزار ریال در موقع صدور جواز مذکور در ماده دو اخذ خواهد شد.

ماده ششم - وزارت معارف و وزارت داخله مأمور اجرای این قانون می‌باشند

این قانون که مشتمل بر شش ماده است در جلسه هشتم شهر پور ماه پیکهزار و سیصد و دوازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر